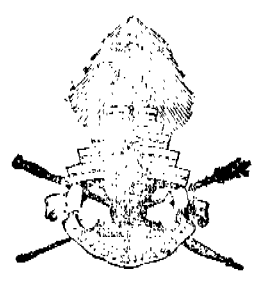

หลังเมื่อได้พบความ ซึ่งจะเป็นไปไม่ในครั้งนี้
ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เพิ่มจำนวนเงิน พอ
กับ จะสร้างทางรถไฟสายนี้ขึ้น จึงได้ทรง
พระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงิน
ทุนที่ ต้องการ เพราะฉะนั้น ข้าพระพุทธเจ้าจึง
ได้ทำการนี้ ได้สะดวก สำเร็จตามประสงค์

รถไฟจากกรุงเทพฯ ถึงเมืองสมุทรปราการ
การนี้ เป็นรถไฟซึ่งได้ตั้งขึ้นครั้งแรก ซึ่งมี
กำหนดเดินไปมาในพระราชอาณาจักร อัน
กว้างขวางในใต้พระบาทสมเด็จพระบาท แต่เมื่อ
ได้เห็นสิ่งขึ้นหนึ่ง ซึ่งได้เกิดขึ้นใหม่เป็นครั้งแรก
แล้ว สิ่งอื่น ๆ ก็ จะเกิดเจริญขึ้นเร็ว
ทั่วไปในกรุงสยาม ข้าพระพุทธเจ้าจึงหลาย
รู้สึก เชื่อได้ว่า ไม่อีกกี่ปีก็จะล่วงไป
ก่อนรถไฟ (ที่จะเปรียบได้ทุกอย่างว่ามีเหล็ก)
วิ่งไปในทิศต่างๆ ตลอดจนพระราชอาณาเขต
ในใต้พระบาทสมเด็จพระบาท เป็นเหตุด้วยหัว
เมืองทั้งปวงอันไกลจากพระมหานคร ก็เหมือน
กับหนึ่งว่าสิ้นใจทีเดียว แต่เพิ่มเติมให้ข้าขอบ
เขตพระบาทในใต้พระบาทสมเด็จพระบาท มีความ
สุขเจริญขึ้น

อีกประการหนึ่ง ซึ่งได้โปรดเกล้าฯ พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง
เหตุให้ ข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวง คิดเห็นเป็นที่
สมควรสิ่งสำคัญยิ่ง ที่ได้ทรงพระมหา
กรุณาโปรดเกล้าฯ ในครั้งนี้ ข้าพระพุทธเจ้า
ขอบพระบาทสมเด็จพระบาทด้วยความ ซื่อสัตย์กตัญญู
ควร มีควรสักแต่จะ ทรง พระ กรุณา
โปรดเกล้าฯ ขอเดชะ

พระราชดำรัสตอบ
ในการเปิดรถไฟปากน้ำ

เรามีความยินดี ที่ได้รับหน้าที่อันเป็นที่
พึงใจ คือจะได้เป็นผู้เปิดรถไฟสายนี้
ซึ่งเป็นที่ชอบใจ และโปรดปรานมาช้านานแล้ว
ได้สำเร็จ สมดังประสงค์ลงในครั้งนี้ เพราะ
เหตุว่า เช่น รถไฟสายแรกที่จะได้เปิด
ในบ้านเมืองเรา แล้ว ยังมีสายอื่นต่อๆ
ไปอีกเป็นอันมากในเร็ว ๆ นี้ เราหวังใจว่า
คงจะเป็นการเจริญแก่ราชการ แลการค้า
ขายในบ้านเมืองเรายิ่งนัก ตั้งแต่เราได้
รับราชสมบัติมาเกือบเต็ม ๒๕ ปีแล้ว เรา
ได้ตั้งใจที่จะบำรุงการบ้านเมือง แลการค้า
ขาย ให้ถาวรรุ่งเรือง อยู่เสมอ ได้คิด
แก้ไขเปลี่ยนแปลงมา จนเราได้ยินเข้าหู
จากผู้ซึ่งเคยเห็นการมาบาราว่า บ้านเมือง
ของเราเดี๋ยวนี้ มีความเจริญ เปลี่ยนแปลง
ไปกว่าแต่ก่อนเป็นอันมาก เราขอแสดงความ
หวังใจเป็นอันแน่นอน ต่อท่านทั้งหลาย
ต่อไปอีกว่า การบ้านเมืองของเราในสามปี
ต่อไปข้างหน้า ถ้าไม่มีการที่ เช่น ข้อขัดขวาง
รบกวนแล้ว ท่านทั้งหลายทั้งปวงคงจะได้เห็น
การเจริญรุ่งเรืองเร็ว ขึ้นกว่าที่มีมาแต่
ก่อนเป็นอันมาก นี่เสียอีก เราขอขอบใจท่าน
ไต่เรือกเรือผู้จัดการรถไฟ ที่มีความอุสาหะ

จัดการ อันเป็นที่โปรดปรานของเรา เพราะเชื่อว่า
 จะเป็นผลอันดีแก่เมืองเรา ให้สำเร็จไป
 โดยสะดวกทุกประการ แลขอประกาศ โดยคำ
 สั่ง ให้มีรถไฟสายนี้ ให้เดินได้ ตั้งแต่วันนี้ไป
 และขออำนาจพร ให้กัมปนี ของ รถไฟสายนี้
 มีความเจริญยิ่งขึ้นไป ด้วย สิ้นกำไร
 อันงามแลให้ตัวมีถาวรสืบไป สิ้นกาลนาน
 เพื่อให้กรุงสยามเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น ด้วย
 ผลประโยชน์ทั้งหลาย อันเกิดแต่ความคิด
 จัดการ เพื่อความเจริญทั้งสิ้น ด้วย เทอญ

ข้าราชการ กราบ ถวาย บัง คม ลา

วันที่ ๑ เมษายน รักษากาลศักราช ๑๑๒
 พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกใน
 การขึ้นใหม่ ประทับที่ พระโสมนัส พระที่นั่ง
 เมฆklamณีใน พระจุฑาธุชราชฐาน พระมณฑป
 พูน กิจ พระทรงมณฑาทิพย์ นำพระวรพูน
 โภโคก กราบถวายบังคมลา เช่นข้าหลวงคุม
 คีบศิลาหน้าเพลิง แลเครื่องประกอบในการศพ
 ความอศิริยยศ ออกไปพระราชทานเพลิงศพ
 เจ้าพระยาตากาทร จอมอินทร์ ณเมืองพระตะบอง
 พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราช
 คำรัส ตามสมควร แล้ว พระมณฑป พูน กิจ ก็นำ
 พระวรพูน โภโคก กราบถวายบังคมลา ออก
 จากหน้าพระที่นั่ง

วันที่ ๓ เมษายน รักษากาลศักราช ๑๑๒
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จประทับ
 ณ พระจุฑาธุชราชฐาน ที่สะพาน อัญมณี

พระยามนตรีสุริยวงษ์ กราบบังคมทูล
 พระกรุณา มีเกล้า พระยาวิเชียร ฤกษ์
 ราชการเมืองไซยา ๑ พระยาวิเชียร ฤกษ์
 ผู้ว่าราชการเมือง ตรัง ๑ พระยาวิเชียร ฤกษ์
 อำเภอ เมืองภูเก็ต ๑ กราบถวายบังคมลา
 กลับไปรักษา ราชการบ้านเมือง พระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระ ราชดำรัส
 โปรดไสย ตามสมควร

การพระราชกุศลทำบุญ ๕๐ วัน

นับตั้งแต่พระเจ้าลูกเธอ
 พระองค์เจ้าวิมล นาค นพีสี
 สิ้นพระชนม์ล่วงมา

วันที่ ๑๐ เมษายน รักษากาลศักราช ๑๑๒
 เวลาบ่ายพระสงฆ์ของหลวง ๑๐ รูป พระธรรม
 ถาวร เป็นประธาน ของเจ้าภาพ ๕ รูป พระครู
 ธรรมเทศาจารย์ เป็นประธาน รวม ๑๕ รูป ได้
 สวดพระพุทโธมนต์ ที่หอธรรมสังฆารามแล้ว
 พระเมธาธรรมรส ได้ถวายเทศนา เป็นส่วน
 ของหลวง ๑ กัณฑ์

รุ่งขึ้นวันที่ ๑๑ เวลาเช้าพระสงฆ์ ๑๕ รูป
 สวดมนต์ วาสุเน รับพระราชทานแล้ว
 มีสภกษัตริย์ ของหลวง ๑๐๐ รูป ของเจ้าภาพ
 ๕๐ รูป แล พระอมรเมธาจารย์ ได้ถวาย
 เทศนา เป็นส่วน ของเจ้าภาพ ๑ กัณฑ์
 จบแล้ว เป็นเสร็จการ